

100 verraderlijke kwesties
v e r z a m e l i n g   v a n   v e r r a a d

Copyright Alden Brent 2021 ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de schrijver.

a n d e r e k w e s t i e s

100 netelige kwesties, verzameling van affaires

Veel geruchtmakende zaken, affaires, zijn weggezakt in ons collectieve geheugen. Wij horen wel de bel, maar waar de klepel ook al weer hangt? Was Mata Hari een Nederlandse spionne en wat was er ook al weer met haar gebeurd? Een van de beruchtste spionnen blijkt een amateur te zijn geweest, een pion van grootmachten. En hoe zat het met prins Bernard en het geld dat hij kreeg van vliegtuigbouwer Lockheed? Was dat smeergeld of smerig geld? En de eeuwig mopperde journalist Oltmans. Had hij gelijk dat onze minister van Buitenlandse Zaken de geheime dienst op hem afstuurde?

De neteligheid is niet allemaal belegen. Ook recenter gaat het helemaal fout. Het verhaal van de minister van justitie die moest aftreden omdat hij een bonnetje niet kon vinden. Of een fotorolletje dat niet door een fotolaboratorium ontwikkeld kon worden. En laat nu net dat mislukte rolletje cruciaal zijn in de Srebrenica-affaire met Dutchbat. Toeval bestaat? De netelige kwesties stapelen zich op: Waarom werd de geheime dienst ingeschakeld voor een onderzoek op een aangetrouwd lid van het koningshuis? Heeft een Kamerlid haar naderende dood gefaket? Hoe zat het met de ploffles? Werden hoofden van overledenen gebruikt voor seksspelletjes? Bestond er een Shariadriehoek in de Schilderswijk? Waren er seksclowns in Oude Pekela?

Deze en andere vergeten verhalen uit zo'n zeventig jaren Nederlandse geschiedenis worden in dit boek beschreven in zo'n honderd affaires. Het perfecte boek om even de dagelijkse realiteit te ontvluchten en je te verbazen wat mensen allemaal in Nederland hebben uitgespookt. De waarheid is soms vreemder dan fictie.

ISBN 9789463989343

100 mythische kwesties, verzameling van Griekse mythen

Dit boek is een verzameling verhalen over Titanen, Olympiërs, goden, helden en monsters. Hoewel wij er niet altijd stil bij staan hebben de Grieken een enorme invloed gehad op de Westerse cultuur. Je hoeft alleen maar naar de sterren te kijken en de namen van vele Griekse mythes worden zichtbaar. Orion, Andromeda, Io. Of wat te denken van de naam van ons continent? Europa. Een Griekse mythe.

Ook de christelijke bijbel lijkt een verzameling van geassimileerde Griekse verhalen. Adam en Eva? Het is het verhaal van Pandora. De Ark van Noah? Denk aan Deucalion en Pyrrha. Samson? Lees het verhaal van Pterelaus.

De Griekse mythen zijn liefdesverhalen, het zijn verhalen over wraak, het zijn *cautionary tales*. Het is geen Walt Disney. Hier zelden een *happily ever after*. Moord, diefstal, verkrachting, incest. De Grieken waren er niet vies van. Soms eindigt een verhaal gelukkig, maar het is net als in het leven. Wat je zaait zal je oogsten en hoogmoed komt voor de val. Ook dit laatste is afkomstig van een Griekse mythe.

Het zijn verhalen over een andere manier van denken. De twaalf werken van Herakles bevatten een sterk staaltje van lateraal denken. Een denkwijze waar wij vandaag de dag nog wat van kunnen leren.

Maar los van dit alles, bovenal zijn de verhalen interessant. Waarom ging Icarus dood? Waarom verleidde Poseidon een prinses om gemeenschap te hebben met een stier? Waarom moest Atlas het hemelgewelf dragen? Hoe is Aphrodite geboren? Ik kan zeggen, het is niet een fris zaakje. Waarom hebben sommige bloemen Griekse mythische namen? En waarom zijn Griekse goden zo wraakzuchtig? Op deze vraag geeft het boek geen antwoord. Alleen wel veel vermakelijke en soms enge verhalen over de gevolgen van die wraakzucht.

ISBN 9789403615479

GRIEKEN.....	9
moeder aarde.....	10
helse familie.....	12
geen lekker stel.....	14
red wedding.....	15
prijs van verraad.....	16
Braven avant la lettre.....	17
ketting van verraad.....	18
orgie van verraad.....	20
money talks.....	21
curiosity almost killed the cat.....	22
klassieke matennaaiër.....	24
GELOOF.....	26
gevallen engel.....	28
Adam, Lilith en en Eva.....	30
killing fields.....	32
Oh My Lord.....	33
als je haar maar goed zit.....	34
demonisering van een koningin.....	36
it's a family affair.....	38
dertig zilverstukken.....	40
BINNENLAND.....	43
vader des vaderlands.....	44
verrader des vaderlands.....	46
zo vader, zo zoon.....	48
de 'tweede' humanist.....	50
trouw tot aan de dood.....	51
bloedeloze revolutie.....	52
Mata Hari.....	54
homofobie.....	56
CIA spelletjes.....	58
nacht van Wiegel.....	60
kroonjuweel van D66.....	61

BUITENLAND.....	63
Sabijnse maagdenroof.....	64
slecht tot op het bot.....	66
Hermann der Cherusker.....	68
et tu, Brute.....	70
schaamte voorbij.....	72
Magna Carta.....	74
oorlog der twee keizers.....	76
speelbal van mannen.....	78
blauwbaard.....	82
the fucked one.....	84
gouden cel.....	86
queen's gambit.....	88
buskruitverraad.....	90
koning zonder hoofd.....	92
the man who sold the world.....	94
Hamilton, de tragedie.....	96
een duister plot.....	98
de netwerker.....	100
his name is mud.....	104
gelegenheid maakt de moordenaar.....	106
een leven van verkeerde keuzes.....	108
tussen Hitler en Stalin.....	110
hoogverraad in Japan.....	112
revolutie in Mexico.....	114
meest gehate man ter wereld.....	116
ziende blind.....	118
Yagoda light.....	122
Leon Trotsky.....	124
McCarthyism.....	126
diep throat.....	128
Sammy the Bull.....	130
zwarte weduwe.....	132

WO II.....	135
Marinus van der Lubbe.....	136
verraad van München.....	138
Duquesne spying.....	140
criminele verrader.....	142
operatie Valkyrie.....	144
atoomverraad.....	146
vuil ras van Quislingen.....	148
gevallen held.....	150
Pierre Laval.....	152
King Kong.....	154
Neerlans ergste verrader.....	156
V-frauen.....	158
poëtische landverrader.....	160
Englandspiel.....	162
wit vergif.....	164
Vlasov.....	166
koerier des doods.....	168
 SPIONAGE.....	 171
Benedict Arnold.....	172
Napoleon's spionnenmeester.....	174
Dreyfus-affaire.....	176
ace of spies.....	178
Alfred Redl.....	180
kameleon.....	182
Cambridge Five.....	184
Israël's zondebok.....	186
Israël's topspion.....	188
spion van de Bondskanselier.....	190
lek in de marine.....	192
Falcon and the Snowman.....	194
wraak op Stalin.....	196
man van 20 miljard.....	198
FBI's dubbelspion.....	200

a family affair.....	202
broederverraad.....	204
an American in Moscow.....	206
Edward Snowden.....	208
VOETNOTEN.....	211

GRIEKEN¹

algemeen

Verraad omvat het prijsgeven van een geheim. Maar het is meer, het is “ontrouw worden aan wat men heeft voorgedaan te zullen steunen.”

Verraad is ouder dan de weg naar Rome. Rome moest nog gebouwd worden terwijl verraders al lustig bezig waren. De Griekse mythen staan er vol mee. Dat is ook niet verwonderlijk. Moord, verkrachting, incest, diefstal. Waarom zou verraad daar geen onderdeel van uitmaken?

m o e d e r a a r d e

w i e e n w a n n e e r : i n d e n b e g i n n e

Gaea, moeder aarde, werd verraden door Uranus, Cronus en Zeus. Het is het eeuwige verraad van de vrouw door de man. De Grieken begonnen ermee, de kerk perfectioneerde het. Het heeft in de Westerse wereld lang geduurd om vrouwen dezelfde rechten te geven als mannen.

w a t

Het begon allemaal zo veel belovend. Uit de chaos kwamen voort de oergoden Gaea (de aarde), Tartarus (de onderwereld), Erebus (de duisternis van Tartarus), Eros (de liefde) en Nyx (de donkere nacht, de duisternis). Zo ontstond orde uit chaos. De *protogenoi*, de primaire goden, waren de belofte van leven en dood. Hemel en aarde werden gecreëerd. Het zag er goed uit.

Maar wij focussen ons op Gaea, moeder aarde. Haar verraad, of beter geformuleerd het verraad jegens haar. Het begon goed. Gaea begon met een voortplanting waar Maria nog een puntje aan kon zuigen. Zij kreeg maar liefst drie nakomelingen door maagdelijke voortplanting en gaf zo het leven aan Pontus (de zee), de hemel (Uranus) en Ourea (de bergen).

Het zaadje van verraad werd gezaaid door incest. Gaea keek verlekkerd naar haar zoon Uranus en besloot daar de nacht mee door te brengen. Het leverde drie soorten van nakomelingen op: Hecatonchiren, Cyclopen en Titanen. De drie Hecatonchiren waren reuzen met honderd armen en vijftig hoofden. Enorm krachtige wezens, maar niet moeders mooiste. De Cyclopen waren eenogige reuzen. Die zagen er al een stuk beter uit, maar dat ene oog, dat loensde maar. De *pièce de résistance* waren echter de twaalf Titanen. Knappe en slimme mannen en vrouwen.

Gaea hield van haar kinderen, in al hun lelijkheid en mooiheid. Geen favorieten voor haar. Zo niet Uranus. Hij was bang voor zijn kinderen. Zouden zij hem van zijn troon stoten? Zijn wantrouwen voor zijn eigen kinderen leidde tot het eerste verraad. Het verraad van de liefde tussen een kind en diens vader. Want Uranus sloot de Hecatonchiren en de Cyclopen op in de onderwereld, in Tartarus. De bedreiging van de Titanen was minder, dus bond hij hen aan de aarde. Geen uitstapjes naar de hemel meer voor hen. De bedreiging was weg, maar ook de vaderliefde voor de kinderen.

Gaea's hart was gebroken. Wat een vader. Waarom deed hij dit haar kinderen aan? *Hell hath no fury like a woman scorned*. Een plan moest gesmeed worden. Maar Gaea was de aarde, zij had handen en voeten nodig voor de moord van haar zoon-partner Uranus. Slechts één kind wilde haar helpen: Cronus. Dit was eerder uit opportunisme dan moederliefde. Maar Cronus deed zijn plicht. Toen Uranus weer kriebel kreeg en gemeenschap wilde met Gaea lag Cronus in de hinderlaag klaar en doodde Uranus. Cronus sneed met zijn sikkel de

snikkel van Uranus eraf. Het werd een hemels bloedbad. Uranus spoot leeg. Maar in de natuur gaat nooit iets verloren. Uit het bloed dat op aarde viel ontstonden de Furies, de wraakgodinnen alsook de Meliae, de nimfen. Toen het geslachtsdeel van Uranus in de zee viel leidde dat tot de geboorte van Aphrodite, de godin van de liefde. De vruchten van verraad zijn niet altijd duister.

Maar Cronus verraadde ook Gaea. in plaats van de Hecatonchiren en Cyclopen vrij te laten uit de Tartarus liet Cronus zijn oudere broes in de onderwereld. Ook hij was bang voor hen. Daarnaast beging Cronus een tweede fout. Hij pleegde incest met zijn zus Rhea. Zijn moeder had hem gewaarschuwd dat hem hetzelfde lot zou wachten als Uranus: zijn zoon zou hem van de troon stoten. Cronus was een stuk resoluter dan Uranus. Niets opsluiten. Opeten zul je bedoelen. Elke keer toen Rhea zwanger werd at Cronus de baby op. Gaea zag dit met lede ogen aan en maakte een plan om het laatste kind, Zeus, te redden. Dat lukte. Een eenmaal volwassen geworden Zeus ging de strijd aan met zijn vader Cronus. Hij gaf Cronus heimelijk een braakmiddel. Zijn broers en zussen werden levend uitgebraakt door Cronus. De familie was weer compleet. De daarop volgende oorlog, de strijd der Titanen, duurde tien jaren.

Zeus won, maar hij pleegde het derde verraad jegens Gaea door de Titanen op te sluiten in de Tartarus. Gaea nam wraak. Met het in de aarde getrokken bloed van Uranus maakte zij 24 Giganten. De Giganten gingen de strijd aan met Zeus en consorten. De strijd der Giganten. *Spoiler alert*, Zeus won.

w a a r o m

Angst. Angst om van de troon gestoten te worden door de jongere generatie. Een harde werkelijkheid die in de natuur zit opgesloten. Maar ook wraak. Zeus wilde *pay back* voor wat hem en zijn broers en zussen was aangedaan door Cronus. Cronus en Uranus waren preventief aan het ruimen, Zeus reageerde reactief. Zijn verraad jegens zijn vader is dan ook veel beter te begrijpen. Ook verraad jegens zijn moeder voor het opsluiten van de kinderen is te begrijpen. Hij wilde afstraffing en geen nieuwe poging om zijn heerschappij aan te vallen.

De verliezer in het geheel is Gaea. Keer op keer werd zij door mannen verraden.

h e l s e   f a m i l i e

w i e   e n   w a n n e e r :   v C h r

Een orgie van verraad: Agamemnon verraadde zijn dochter Iphigenia, zijn vrouw Clytemnestra verraadde Agamemnon, zijn dochter Electra en zoon Orestes verraadden hun moeder.

w a t

Het verraad in de familie begon met Agamemnon, de koning van Mycene. Hij werd aanvoerder van de strijdmacht dat zou gaan optrekken tegen Troje. Ook dat was verraad. De koning van Sparta, zijn broer, was getrouwd met Helene. En die smeerde hem met Paris, de prins van Troje. Hoezo huwelijkse trouw? Nu was Menelaüs niet de beste echtgenoot, maar toch. Oorlog zou het worden.

Agamemnon rook een kans: wraak nemen voor zijn broer en tegelijkertijd zijn macht uitbreiden door zijn concurrent, de machtige handelsstad Troje, uit te schakelen. Hij verzamelde een vloot van 1.000 schepen in de haven. Een probleem: er was geen wind. De aanvoerder had eerder de godin Artemis geschoffeerd en die pakte hem terug door de wind weg te halen. Om zijn fout te herstellen raadpleegde Agamemnon een orakel. De oplossing was even simpel als wreed: offer je dochter op en je kan verder varen. Nu had hij drie dochters, dus eentje minder was te overzien. Hij stuurde bericht naar zijn vrouw Clytemnestra. Of die Iphigenia naar de haven wilde sturen, want Achilles wilde met haar trouwen. Zij helemaal blij, dofte haar dochter op en wenste haar veel geluk in haar aanstaande huwelijk met deze halfgod. Je kon slechter treffen. Moeder stuurde haar dochter naar haar man. Man ontvangt dochter en offert deze op aan de godin. Kind dood, moeder laaiend, vader foetsie.

Na tien jaren van oorlog keerde Agamemnon terug. Hij kwam niet alleen, hij nam oorlogsbuit mee. Zijn minnares, prinses Cassandra van Troje. Nu zou Clytemnestra moeite met het verraad van hun huwelijksbelofte hebben gehad door Agamemnon ware het niet dat zij zelf al lang lag te krikken met zijn neef, Aegisthus. En om het allemaal wat erger te maken. Deze neef had jaren geleden zijn vader vermoord zodat zijn oom koning van Mycene kon worden. De oom moest door de broers Agamemnon en Menelaüs verjaagd worden zodat Agamemnon koning van Mycene kon worden. Dus wat politiek en haat betreft de perfecte keuze van zijn vrouw om Agamemnon volledig over de rooie te krijgen. Maar zover kwam het niet. Toen Agamemnon in zijn huis arriveerde werd hij direct vermoord door zijn vrouw en diens minnaar. De tweede dode door verraad.

Dochter Electra had al snel door dat de troonopvolger, haar broer Orestes, het volgende doelwit was van de minnaar. Immers Orestes vormde een bedreiging voor de troon die Aegisthus claimde. Maar hij liet Orestes met rust omdat Clytemnestra dat gebod. Maar Electra dorste daar niet op te vertrouwen en smokkelde haar broer het huis uit. Zij bracht Orestes onder in de stad Athene. Daar groeide hij veilig op. Maar zoals elke

tiener kreeg ook hij een identiteitscrisis. Wat te doen met mijn familie? Gelukkig was daar de orakel voor. Antwoorden op levensvragen. Het orakel was verrassend duidelijk: wreek je vader. Broer en zus spraken af in Mycene en pleegden samen matricide, moedermoord. Voor de volledigheid vermoorden zij ook oom Aegisthus. Het was een stevige moordpartij. Maar het ging Orestes niet in de koude kleren zitten. De derde dode door verraad. Zijn moeder. Niet dat hij dat nu zo'n probleem vond, maar de wraakgodinnen, de Furiën, hielden niet van matricide. Ongeacht of deze gerechtvaardigd was. Vadermoord vonden zij niet erg. Nogal een feministisch groepje, die Furiën. Het kostte de prins vele slapeloze nachten, het gespook van de Furiën. Hij ontvluchte uiteindelijk zijn koninkrijk om rust te vinden. Ondertussen nam de zoon van Aegisthus de troon van Mycene over. Dat duurde echter niet lang. De neef werd enkele jaren later vermoord door Orestes toen die terugkwam. Om dat te vieren trouwde Orestes met de zus van de neef die hij vermoord had, zijn nicht. *It's all in the family.*

w a a r o m

Plichtsbesef, machtspolitiek en een vleugje opportunisme. Hoe je het ook wend of keert, de ellende begon met Agamemnon met diens haast de eer van zijn broer te wreken. Hij offerde een kind op om er beter van te worden, pleegde overspel.

Clytemnestra verraadde haar man. Zij had al een minnaar genomen tijdens de tienjarige oorlog en had de huwelijksbelofte verraden. Het boeide haar niet meer. Alles was over toen hij hun dochter had vermoord om wind te krijgen voor een oorlog die niet de hunne was. Het was voldoende om de toorn van wraak over zich te krijgen.

En de kinderen? Lijfsbehoud. Als zij hen niet zouden doden, dan zouden zij gedood worden. *Kill or be killed.* Het was ook wraak voor wat de moeder de vader had aangedaan. Blijkbaar vonden zij het offeren van een dochter beroepsrisico van het zijn van een koningskind? Vaderskinderen.

g e e n l e k k e r s t e l

w i e e n w a n n e e r : v C h r

Godin Eos ontvoerde Cephalus voor de seks, maar hij was trouw aan zijn vrouw Procris. Maar Procris verraadde wel haar man. Meermalen. Het werd haar dood. En de zijne.

w a t

Prins Cephalus werd ontvoerd door godin Eos. Zij wilde een toy boy, maar Cephalus moest er niets van hebben. Hij was gelukkig getrouwd, hij weerstond de avances van Eos. Een afgewezen vrouw is zelden zonder wrok. Dus beet de godin hem toe dat zijn vrouw hem niet zo trouw was. Het zaadje van twijfel was gezaaid. Het moest alleen nog groeien.

Toen Cephalus terug was in zijn woning riep hij een bediende bij zich en gaf die opdracht zijn vrouw te versieren. Hij moest haar een gouden kroon aanbieden voor een stevige sekspartij in de slaapkamer. Cephalus verstopte zich in de slaapkamer om te controleren of zijn vrouw zich zou laten verleiden door de bediende. Tot zijn teleurstelling was enkele minuten later zijn vrouw al bezig zich te ontkleden in de slaapkamer. Cephalus spong tevoorschijn en zij schrok zich het apelazarus. Zij nam snel de benen, even uitwaaien op Kreta bij koning Minos. Even rust.

Na enkele jaren legden beiden het weer bij. Liefde gaat waar het niet kan gaan. Maar de twijfel bleef. Dus testte Cephalus haar weer. Ditmaal vermomde hij zich en maakte zelf avances naar haar. Zij ging er gretig op in. Teleurgesteld trok hij zijn baard weg en confronteerde zijn overspelige vrouw. Weer vluchtte zij. Ditmaal ging zij op jachtvakantie met godin Artemis. Zij luisterde, maar de eeuwige maagd begreep maar weinig van relatieproblemen. Zij gaf haar het advies hem om te kopen. Haar nooit te missen speer zou een mooi geschenk zijn. En inderdaad, toen men het bijlegde was Cephalus maar al te blij met de speer.

Maar na bij elkaar te zijn was het nu Procris die achterdochtig begon te worden. Ging hij elke zaterdag wel jagen? Of zat hij in het bos te flikflooiën met die godin van hem? Zij sloop hem in het bos achterna of hij niet zat te vozen met Eos. Maar besluip nooit iemand tijdens de jacht. Cephalus hoorde een geluid en gooide de speer die nooit mist. Procris dood. Het duurde een tijdje maar het hart van Cephalus brak. Het leven had voor hem geen zin meer. Hij koos voor de dood en sprong van de klippen van kaap Leucas.

w a a r o m

Hoewel het zaadje van wantrouwen voor verraad gezaaid was door Eos zat het verraad al in de botten van Procris. Die wilde alles en iedereen. Geen relatiemateriaal. Het dubbelhartige was dat zij wel overspel mocht plegen maar jaloers werd bij de gedachte dat Cephalus hetzelfde deed. De logica van een vrouw. Een eeuwig raadsel.

red wedding

wie en wanneer: vCh r

The red wedding: 49 bruiden verraadden 49 bruidegommen door hen dood te steken in de huwelijksnacht.
Game of thrones: eat your heart out.

w a t

Het begon allemaal toen koning Belus van Egypte twee zonen kreeg. Danaus, de rustige zoon en Aegyptus, druktemaker van de categorie ikke ikke ikke. Het begon een probleem te worden toen de buit verdeeld moest worden. Danaus kreeg Libië, zijn broer Arabië. Op zich was dat niet het probleem. Het probleem was de hoeveelheid zonen. Danaus kreeg 50 dochters, Aegyptus 50 zonen. Aegyptus kon zijn rijk niet verdelen over 50 zonen. Te klein. Hij had meer grond nodig. Danaus voelde al een pervers huwelijk van 50 broers met 50 zussen aankomen en wilde dat zijn kinderen niet aandoen. Hij vertrok met stille trom uit Libië met zijn 50 dochters. Hij liet een kaartje echter bij de foyer van zijn paleis. Aan Aegyptus: veel plezier met Libië, was getekend Danaus.

In eerste instantie was Aegyptus blij: zonder bloedvergieten land erbij. Maar hij zat met 50 kwade zonen die dachten allemaal een vrouw te krijgen. Het afwijzen van 50 zonen zette nogal wat kwaad bloed bij Aegyptus. Hij ging Danaus achterna.

Nu was Danaus hem gesmeerd naar het land van zijn overgrootmoeder Io, hij ging naar Argos. Koning Pelaeus van Argos bood Danaus en zijn 50 dochters asiel. Maar ook hij was niet opgewassen tegen 50 kwade zonen. Om oorlog tussen Argos en Libië/Arabië te voorkomen stemde Danaus alsnog in met het huwelijk. Iedereen trouwde, het was een groot feest. Nog nog de huwelijksnacht. De volgende ochtend kwamen 50 dochters en één zoon naar de ontbijtzaal. Wat bleek. Danaus had zijn dochters allen een mes meegegeven. Zij moesten allen hun man doden. Eentje verzaakte. Die vond haar man een leuke vent. Het bleef niet zonder gevolgen. De overgebleven man, Lynceus, vermoorde daarop Danaus. Deze moordenaar werd later koning van Argos.

w a a r o m

Aegyptus verraadde de familieband voor grond en nakomelingen. Danaus verraadde zijn broer en neven om het geluk van zijn dochters veilig te stellen. Vaderliefde. Zijn dochter verraadde haar vader voor liefde. Al met al was het inschakelen van een *mediator* een optie geweest.

p r i j s v a n v e r r a a d

w i e e n w a n n e e r: v C h r

Aerope verraadde haar man Atreus voor diens broer Thyestes en betaalde daarvoor met de levens van haar kinderen.

w a t

Prinses Aerope was verwickeld in een stevige sekspartij met een slaaf toen haar vader haar betrapte. Dat was de druppel: de doodstraf. Niet voor de slaaf maar voor de prinses. Voor de dochter wachtte de verdrinking dood. Maar de beul kreeg medelijden met de prinses. Zijn zoon was door Odysseus de dood ingeluisd, dus hij wist hoe erg het was, doodgaan. Medelijden. Maar hij zag hier ook een manier om snel geld te verdienen. Hebzucht. Als hij de prinses als slavin zou verkopen, hield hij er ook nog wat aan over. Dus nam hij haar mee naar Mycene en verkocht haar aan koning Atreus. Zij kregen als kinderen Agamemnon, Menelaus en Anaxibia. Verraad zit in die familie in de genen. Terug naar het verraad.

De gekochte liefde hield niet lang stand. Ja, zij was blij dat zij niet vermoord werd, maar het hart wil wat het hart wil. En dat was niet Atreus. Zij vond zijn broer Thyestes veel leuker. Daar zat zij mee te flirten als haar man even niet keek. Nu wilde het geval dat beide broers aan het vechten waren over de troon. Dus rook Thyestes een kans door het aan te leggen met de vrouw van de koning. Het was Aerope die haar man verraden voor zijn broer.

In de strijd om de troon schakelde Atreus de hulp in van godin Artemis. Hij zou het beste lam uit de kudde aan haar offeren als zij hem zou helpen. Een loze belofte, want toen hij een lam met gouden vacht aantrof hield hij deze voor zichzelf. In het kader van “ik ben wel goed, maar niet gek” vroeg hij Aerope het gouden lam te verstoppen. En toen verraadde zij haar man. Zij gaf het gouden schaap aan haar minnaar, zijn broer. Thyestes gebruikte het gouden lam om de bevolking te tonen dat alleen hij de troon waardig was. Heil koning Thyestes. Aerope koos hierna openlijk voor Thyestes. Zij kregen samen twee kinderen: Tantalus en Pleisthenes. Ook niet echt een lekker stel. Het zit in de genen.

Het werd geen gelukkig einde. Met behulp van Artemis won Atreus zijn troon terug. Als wraak schotelde Atreus zijn broer een feestmaal voor, zijn eigen kinderen, maar dan gestoofd. Een wrede familie.

w a a r o m

Dat zij haar man verraadde was niet zo vreemd. Zij werd als slaaf verkocht en zat in een gedwongen huwelijk. Als er dan een man langs komt die wel leuk is ... Verraad ingegeven door liefde. Mogelijk iets nobeler maar niet minder vernietigend.

B r a v e n   a v a n t   l a   l e t t r e

w i e   e n   w a n n e e r : v C h r

Zeus verraadde Hera door te seksen met Callisto, die daarop Artemis verraadde.

w a t

Prinses Callisto, dochter van koning Lycaon, trad toe tot het jachtgezelschap van godin Artemis. Nu had Artemis gemeenschap met mannen afgezworen sinds zij de marteling van de geboorte van haar tweelingbroer Apollo had meegemaakt. Haar celibaat vereiste dat ook haar jaagsters zich onthielden van seks. Maar het vlees is zwak.

Artemis mocht Callisto graag en nam haar overal mee toe. Ook naar berg Olympus. Naar Zeus. Een berucht rokkenjager en mag ik het zeggen, verkrachter. Hij nam het niet zo nauw met instemming. Toen (de getrouwde) Zeus de beeldschone Callisto zag ging zijn geslacht sneller kloppen. Daar moest hij wat aan doen. Callisto hield de avances enige tijd af, zij wist dat Artemis dit niet zou goedkeuren. Maar hoe lang kan je je tegen de wil van de oppergod verzetten? Zij hadden dan ook snel vleselijke gemeenschap. Het zaad van de oppergod was viriel. Callisto werd zwanger.

Callisto kon dit enige tijd verbergen voor Artemis, maar het verraad van de dikke buik werd snel duidelijk. Artemis zag dat Callisto haar eed had geschonden. Haar trouwe jager was trouweloos gebleken. Zij verbande haar uit het jachtgezelschap. Callisto stond niet meer onder de bescherming van Artemis. En dat maakte de weg vrij voor de wraakneming door Hera, de boze vrouw van Zeus. Immers zij had seks met haar man.

Callisto stond er helemaal alleen voor. Zij trok het bos in, alles kwijt. Daar beviel zij van haar zoon Arcas. Maar het bleek dat zij nog meer kon verliezen. Na de bevalling veranderde Hera haar in een berin. Zeus zag en liet het allemaal gebeuren, hij vreesde de toorn van Hera. De lafaard. Hij stuurde Hermes om het kind te redden. De berin moest het zelf maar rooien. Zo veel was de seks ook niet waard voor Zeus.

Achttien jaren later kwamen de berin haar kind tegen in het bos. De berin rende af op haar zoon. Zij herkende hem direct. Maar zij was vergeten dat zij een berin was, Arcas zag een grote berin grommend op hem afkomen. De moeder zag een zoon, de zoon zag een kleed voor de open haard. Voordat de *matricide* kon worden gepleegd gooide Zeus de moeder en de zoon in de hemel: de Grote Beer en de Kleine Beer. Voor eeuwig veilig, voor eeuwig bij elkaar.

w a a r o m

Lust is een van de oerdriften dat kan leiden tot verraad: het hart wil wat het hart wil.

k e t t i n g   v a n   v e r r a a d

w i e   e n   w a n n e e r :   v C h r

Een goed verraad is als een ketting. Het schakelt maar door. Medea verraadde haar vader en haar broer, die zij ook nog in stukken hakte. Jason verraadde Medea. Die daarop Jason verraadde en haar kinderen.

w a t

Prins Jason was de zoon van koning Aeson en koningin Alcimede van Iolcus. De troon werd door zijn oom Pelias geïsurpeerd nadat hij iedereen uitgemoord had. Tenminste dat dacht hij. Hij had alleen onwetend de troonpretendent in leven gelaten, Jason. Zijn ouders hadden hem op tijd verstopt bij de centaur Chiron.

Op leeftijd gekomen ging Jason terug naar het koninkrijk van zijn ouders en claimde de troon van Pelias. Die voelde daar niets voor. De troon zat hem te goed. Hij stuurde Jason daarop op een *wild goose chase*, in de hoop dat hij daar de dood zou vinden. En de dodelijkste jacht was die op het gulden vlies.

Maar Pelias wist niet dat via Chiron Jason in contact was gekomen met de groten van de Griekse wereld. Hij schakelde helden in als Herakles, Peleus (pa van Achilles), Theseus, Periclymenus (zoon van Poseidon). De groep van 53 helden vormden de Argonauten, vernoemd naar het (pratende) schip de Argo. Na een heftige reis kwam de groep aan in Colchis, de rustplaats van het gulden vlies. De koning was niet gediend van deze gelukszoekers, maar de groep was te groot om direct te doden. Alleen list en bedrog kon hem helpen. Maar dat werd teniet gedaan door verraad van zijn dochter Medea. Zij was gevallen voor Jason.

De eerste taak voor Jason was het omploegen van land met twee vuurspuwende stieren. Onder de belofte van huwelijk gaf Medea Jason een vuurvaste zalf. Het omploegen werd daardoor appeltje-eitje.

De tweede taak betrof het planten van drakentanden. Simpel? Nou nee. Hierdoor ontspruiten reusachtige krijgers die iedereen om zich heen vermoorden. Maar Jason gooide een steen naar een van de reuzen. Die zag niet wie dat deed en de krijger viel daarop een andere krijger aan. Zij moorden elkaar uit. Jason keek toe. Het duurde de koning te lang. Dan maar zelf hen vermoorden. Maar Medea hoorde dit en snelde naar Jason, nam hem mee naar de heilige eik waar de gouden vlies over een tak hing. De draak die het bewaakte suste zij in slaap. Jason kon nu terugkeren naar zijn koninkrijk met het gulden vlies.

Medea ging mee want zij had een huwelijk bedongen voor haar hulp. Zij was verliefd maar niet gek. Boter bij de vis. Bij het aan boord gaan had zij haar broer al gedood en meegenomen op het schip. Waarom? Medea was een tovenaress en had een achtervolging van haar vader voorzien. En inderdaad, op zee werd de Argo achtervolgd. Medea hakte haar broer in delen en gooide om de zoveel zeemijl een deel van haar broer overboord. De koning werd hierdoor gedwongen vaart te minderen om zo een hele zoon te kunnen begraven in plaats van alleen een arm of been. Wat een vrouw. Een uit duizend. Maar of je daar blij mee moet zijn?

Aangekomen in Iolcus liet Jason usurpator Pelias het gouden vlies zien. Missie geslaagd. Nu graag de sleutels van het koninkrijk. Pelias weigerde. De tovenaars-moordenaars Medea greep in. Zij brouwde een toverketel, slachtte een ram, gooide die in de pot en een jong lammetje kwam tevoorschijn. De dochters van Pelias waren verrukt. Kon dit ook voor onze oude vader? Dat hij weer jong kon worden? Natuurlijk, aldus Medea. Dus doodde de dochters hun vader, hakten hem in delen en gooide hem in de ketel. Alles voor jeugdigheid. Maar helaas, Pelias bleef dood. Medea had een soep gebrouwen, meer niet. Verraden door Medea. Tien jaren leefden Jason en Medea gelukkig met elkaar. Zij kregen twee kinderen. Maar toen kriebelde het weer bij Jason. Hij werd verliefd op prinses Creusa. Hij vroeg haar hand en kreeg die. Hij beweerde tegen Medea dat dat het beste was voor hun kinderen, dat hij koning van Korintië werd. Medea liet hem in de waan dat zij het allemaal goed vond, onderwijl haar wraak plottende. Zij maakte de bruidsjurk voor Creusa en door-drenkte deze met een toverdrank. Toen Creusa de jurk aantrok stond zij in vuur en vlam. Van pijn, niet van passie. Het was zo heftig dat het vlees van haar botten loskwam. Haar vader wilde Creusa redden, maar ook hij verbrandde leven. Medea pakte een zwaard en doodde haar kinderen. Geen liefde, geen kinderen. Het avontuur met Jason was ten einde. Hij kon doodvallen, net als haar kinderen. Haar grootvader Helios stuurde zijn zonnewagen om Medea op te halen. En Jason? Omdat hij Medea had verraden trok Hera haar handen van hem af. Zij was zijn beschermgodin tot dat moment geweest. Maar dit verraad ging te ver. Jason was desolaat door alle ellende waarin hij verzeild was geraakt. Hij pleegde zelfmoord. Medea vertrok naar Athena om daar te hertrouwen, dit keer met koning Aegeus. Zij wilde geen oude knar, dus hij kreeg wel de verjongingskeur die Pelias was onthouden. Samen kregen zij een kind, Medus. Om de troonopvolging voor haar kind veilig te stellen moest het eerdere kind van Aegeus, Theseus, dood. Maar dat mislukte. Zij moest vluchten voor haar leven. Medea ging terug naar Colchis. Haar vader was afgezet door oom Perses. Zij vermoordde Perses, haar vader werd weer koning. Alles werd haar vergeven. Als je je familie al niet kunt vergeven? Wat is een broedermoord meer of minder?

w a a r o m

Vals spel. Hera had een broertje dood aan Pelias. Zij wilde hem van de troon gestoten zien. Dus hielp zij Jason. Hera vroeg Aphrodite om Eros een pijl te laten schieten door het hart van Medea. Die zou dan Jason helpen. Zo geschiedde. Het waanzinnige verraad van alles en iedereen door Medea was niet vrijwillig, het was opgedrongen. Het was vals spel.

o r g i e v a n v e r r a a d

w i e e n w a n n e e r: v C h r

Koning Minos verraadde zijn god. Die nam wraak op zijn vrouw. De koningin verraadde daarop haar man. Dat leidde tot de geboorte van de Minotaurus. Die werd gedood door prins Theseus van Athene. Theseus werd geholpen door de dochter van de koning. Zij verraadde hem voor liefde. Een orgie van verraad.

w a t

Minos wilde koning van Kreta worden maar hij had twee broers. Concurrenten. Het was nog geen gelopen race. Hij overtuigde zeegod Poseidon om hem een gebaar te schenken dat de de bevolking zou overtuigen dat hij de juiste koning was. Dus stuurde Poseidon een prachtige witte stier vanuit het water naar het strand van Kreta. Het dier knielde daar voor Minos. Het was duidelijk dat de goden Minos als koning wilde. Daarop had Minos de stier moeten offeren aan Poseidon. Hij liet dat na, hij wilde het prachtige dier voor zichzelf.

Poseidon pakte daarop koning Minos terug. De god liet zijn vrouw verliefd worden op de stier. Ik zal de details besparen maar middels een houten holle koe kon de vrouw vleselijke en vreselijke gemeenschap hebben met de stier. Het verraad leidde tot de geboorte van de Minotaurus.

De witte stier was inmiddels helemaal gek geworden en sloopte het platteland. De zoon van koning Minos voelde zich lullig, dit kwam allemaal door pa. De koning van Athene gaf de zoon opdracht om de stier te vangen. Dat werd zijn dood. Toen Minos hiervan hoorde verklaarde hij de oorlog aan Athene. Zijn machtige vloot maakte korte metten met Athene. Als boetedoening moest Athene elke negen jaren zeven jongens en zeven meisjes afstaan om geofferd te worden aan de Minotaurus. Een carnivoor van het duivelse soort. Prins Theseus van Athene kon dit allemaal niet aanzien en liet zich verschepen met de volgende lichter van offers. Prinses Ariadne van Kreta ving de nieuwe lading offers op, zag Theseus en werd op slag verliefd. Al snel smeedde zij met Theseus een complot om haar halfbroer te doden. De prijs voor het verraad door Ariadne was de hand van Theseus. Maar wil je een verraadster als vrouw? Theseus niet. Hij dumpte Ariadne na de moord van de Minotaurus op het eiland Naxos. Daar vond wijngod Dionysus haar en trouwde met haar.

w a a r o m

Hebzucht. De koning wilde macht (koningschap) en status/faam (het prachtige dier). Hij verraadde er een god voor. De vrouw had weinig keuze en kwam in bestialiteit terecht. Onfris zaakje. De dochter ging voor de liefde. Liefde maakt blind, ook voor familiebanden. En Theseus gebruikte Ariadne voor eigen gewin. Ook hij verraadde.

wie en wanneer: vChr

Eriphyle verraadde haar man en tien jaar later haar kinderen. Niet echt het liefhebbende type.

wat

Amphiaraus werd gevraagd door koning Adrastus om mee te vechten met de Zeven tegen Thebes. Maar behalve legerleider was Amphiaraus ook ziener. Hij voorzag zijn dood als hij in deze oorlog werd getrokken. Hij weigerde. Dat zinde de aanstichter van de gewenste oorlog, Polynices, niet. Hij had zeven legers nodig, dus ook die van Amphiaraus. Polynices wist dat het hart van een man gaat via de vrouw. Dus kocht Polynices de vrouw van de ziener om. Eriphyle kreeg van hem de bruidsketting van Harmonia. Dit was een goddelijke ketting. Zij hoefde hiervoor alleen maar haar man over te halen zijn dood tegemoet te gaan.

Waarom zou Amphiaraus hiermee instemmen? Zijn vrouw was tevens de zus van koning Adrastus. En hij had ooit met de koning afgesproken dat in geval van een geschil tussen hen beiden dat zijn vrouw de beslissende stem zou hebben. Hij dacht dat zijn vrouw van hem hield, maar zij hield meer van de godenketting. Zijn vrouw stuurde haar man zonder berouw de dood in. Toen hij afscheid nam van zijn jonge kinderen om naar de oorlog af te reizen gaf hij hen de opdracht hun moeder te doden zodra zij volwassen waren. Niet veel later was hij dood.

Na de verloren slag om Thebes duurde het tien jaren voordat een nieuwe aanval op Thebes werd voorbereid. Ditmaal door de zoon van de overleden Polynices. Wraak. Nu verklaarde een ziener dat de zoon van de overleden Amphiaraus cruciaal was voor de overwinning. Dus werd de moeder wederom omgekocht. Dit keer met de mantel van Harmonia. Eriphyle stuurde zonder wroeging ook haar zonen een mogelijke dood in. Maar ditmaal wonnen zij, haar zonen overleefden het. Het was de zonen duidelijk geworden waarom vader moeder dood wilde hebben. Het hebzuchtige kreng liet zich keer-op-keer omkopen. *Money talks*. Dus pleegden de zonen *matricide*. Eindelijk werd de belofte aan hun vader uitgevoerd.

En Eriphyle? Die werd na haar dood nog gezien door Odysseus in de onderwereld. Haar wonden toegebracht door haar zonen aan hem tonende. Kijk hoe zielig ik ben. De hypocrisie van haar gedrag ontging haar, zij had haar man en zonen verraden.

waarom

Hebzucht. Zij wilde graag wat dure dingetjes hebben, ook al kostte het het leven van haar man en bijna van haar kinderen. Het zou haar dood worden.

c u r i o s i t y a l m o s t k i l l e d t h e c a t

w i e e n w a n n e e r: v C h r

Psyche verraadde haar partner, de god Eros. Zij pleegde woordbreuk. Ook dat is verraad.

w a t

De god Eros is de verpersoonlijking van intense liefde en begeerte. Een wonderschone jongeman. Hoe kan het ook anders, de zoon van Aphrodite. Zijn moeder was hartstikke jaloers op de beeldschone Psyche. Psyche werd onder de mensen geroemd als evenarend aan de godin. Dus werd Eros erop uitgestuurd om Psyche een kopje kleiner te maken. Hetzij letterlijk, hetzij figuurlijk. De dood of zij moest verliefd worden op het meest lelijke wezen op de aarde. Het plan viel in duigen zodra Eros Psyche zag.

Nu wilde het geval dat Psyche zichzelf haatte. Ja, zij was de mooiste van het land, maar daardoor totaal onbenaderbaar. Geen man voelde zich goed genoeg voor haar. Mannen aanbaden Psyche maar trouwden andere vrouwen. Zij bleef alleen achter. Haar vader werd wanhopig. Hij raadpleegde het orakel van Delphi. Die gaf aan dat Psyche de vrouw van een slangenmonster moest worden. De koning huiverde en rouwde. Maar de goden moesten gehoorzaamd worden. Zij maakten Psyche klaar en lieten haar achter op de berg voor het slangenmonster. Het bleek allemaal een vooropgezet plan van Eros. Hij liet zijn vriend, de god van de westenwind Psyche van de berg van het slangenmonster wegvoeren naar een vallei, naar zijn paleis in het woud. Daar bezocht Eros haar in de donkere nacht. Hij verleidde haar. Zij waren gelukkig. Psyche kreeg een kind en zij leefden nog lang en gelukkig ... Niet dus. *No happily ever after.*

Eros moest hun relatie geheim houden. Als Aphrodite erachter zou komen dat Psyche lag te rommelen met haar zoon ... zij zou het niet overleven. Dus mocht ook Psyche niet weten dat haar minnaar Eros was. Zij zou haar mond voorbij kunnen praten. Daarom legde Eros Psyche één voorwaarde op: als zij zijn gezicht zou zien, dan was de relatie over. Een voorbode voor problemen, want nu kwam nieuwsgierigheid in het spel.

Alles ging goed zolang zij met zijn tweeën waren, maar Psyche mistte haar zussen. Na smeekbedes aan de ongeziene Eros liet hij de zussen komen behulp van de westenwind. Maar zussen hebben de neiging jaloers te worden. Zij zagen het paleis in het woud, het geluk van Psyche en moesten er niets van hebben. Zij maakten van Eros een monster. En als het zaadje van twijfel eenmaal gezaaid is ... Psyche ging naar bed en deed alsof zij sliep. Toen hij ook sliep ging zij naar beneden en haalde een kaars. Zij scheen het kaarslicht op het gelaat van Eros en zag de gouden krullen, de pijl en boog. Het was direct duidelijk: Eros. Hij werd wakker van het kaarslicht, keek haar verschrikt aan en vluchtte. Weg. Alleen.

Psyche zocht stad en land af, maar geen Eros. Zij schakelde de hulp in van Hera en Demeter, maar die vreesden de toorn van hun zus Aphrodite. Demeter gaf haar wel een tip: ga naar het orakel. Dat deed Psyche en daar kreeg zij te horen dat zij priesteres moest worden van Aphrodite, alleen zo kon zij Eros vinden. De